ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 30.12.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

552

ZÁKON
České národní rady
ze dne 6. prosince 1991
o státní kontrole

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
Základní ustanovení

§ 1

Zákon upravuje výkon státní kontroly v České republice.

§ 2

Státní kontrolu ve smyslu tohoto zákona vykonávají:

a) ministerstvo státní kontroly České republiky (dále jen „ministerstvo“),

b) ostatní ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy v rozsahu stanoveném zvláštními zákony,

c) místní orgány státní správy a obce, pokud vykonávají státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony,

d) ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, odborný dozor nebo inspekce podle zvláštních předpisů,[1]) (dále jen „kontrolní orgány“).

§ 3

(1) Státní kontrolou se pro účely tohoto zákona rozumí kontrolní činnost orgánů uvedených v § 2 tohoto zákona zaměřená na hospodaření s finančními a hmotnými prostředky České republiky a plnění povinností vyplývajících z obecně závazných právních předpisů nebo uložených na základě těchto předpisů.

(2) Za státní kontrolu podle tohoto zákona se nepovažuje kontrola vykonávaná v rámci vztahu nadřízenosti a podřízenosti.

§ 4

Kontrole podle tohoto zákona nepodléhají soudy, prokuratura a státní notářství, s výjimkou hospodaření těchto orgánů s finančními a hmotnými prostředky České republiky, rozhodovací činnost orgánů státní správy a řízení jim předcházející, výkon působnosti ozbrojených bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky vykonávané podle zvláštních předpisů.

ČÁST DRUHÁ
Ministerstvo státní kontroly České republiky

§ 5

Ministerstvo kontroluje:

a) plnění úkolů státní správy, nejde-li o činnost uvedenou v § 4 tohoto zákona,

b) zákonnost a účelnost nakládání s finančními a hmotnými prostředky poskytnutými státem a při nakládání s majetkovými právy ve státním vlastnictví,

c) vyřizování petic, stížností, oznámení a podnětů, nejde-li o činnost uvedenou v § 4 tohoto zákona,

d) zabezpečení obrany republiky v rozsahu stanoveném Radou obrany České republiky.

§ 6

Kontrolní působnost ministerstva se vztahuje na:

a) orgány státní správy České republiky,

b) právnické osoby zřízené zákonem České národní rady nebo založené (spoluzaložené) orgány státní správy České republiky, s výjimkou obcí,

c) právnické a fyzické osoby vykonávající činnost s majetkovou účastí České republiky, pokud jde o nakládání s tímto majetkem,

d) právnické a fyzické osoby, které jsou příjemci dotací, subvencí nebo jiných prostředků poskytnutých Českou republikou, pokud jde o nakládání s těmito prostředky.

§ 7

Kontrolní působnost ministerstva se nevztahuje na Českou národní radu.

ČÁST TŘETÍ
Základní pravidla kontrolní činnosti (Kontrolní řád)

§ 8

(1) Tímto kontrolním řádem se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi kontrolními orgány uvedenými v § 2 tohoto zákona a kontrolovanými orgány, právnickými a fyzickými osobami (dále jen „kontrolované osoby“) při kontrole prováděné:

a) z vlastního podnětu kontrolních orgánů,

b) na základě dožádání zvláštními zákony k tomu oprávněných státních orgánů,[2])

c) v dalších případech, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

(2) Podle tohoto kontrolního řádu postupuje ministerstvo; ostatní kontrolní orgány uvedené v § 2 tohoto zákona jen v těch případech, kdy zvláštní zákon nestanoví jiný postup.

§ 9
Osoby pověřené výkonem kontrolní činnosti

Kontrolní činnost vykonávají pracovníci kontrolních orgánů (dále jen „kontrolní pracovníci“) na základě písemného pověření těchto orgánů.

§ 10
Vyloučení kontrolních pracovníků

(1) Kontrolu nesmějí provádět ti kontrolní pracovníci, u nichž se zřetelem na jejich vztah ke kontrolovaným osobám nebo k předmětu kontroly jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti.

(2) Kontrolní pracovník je povinen bezprostředně po tom, co se dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho podjatosti, oznámit to svému nadřízenému.

(3) Kontrolované osoby oznámí kontrolnímu orgánu skutečnosti nasvědčující podjatosti kontrolního pracovníka, jakmile se o těchto skutečnostech dozví.

(4) O podjatosti kontrolního pracovníka rozhodne vedoucí kontrolního orgánu nebo jím pověřený pracovník (dále jen „vedoucí kontrolního orgánu“) bez zbytečného odkladu.

(5) Do rozhodnutí o podjatosti činí kontrolní pracovník pouze úkony, které nesnesou odkladu.

(6) Proti rozhodnutí vedoucího kontrolního orgánu o podjatosti nelze podat samostatné odvolání.

Práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných osob

§ 11

Kontrolní pracovníci jsou při provádění kontroly oprávněni:

a) vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných osob, pokud souvisí s předmětem kontroly; nedotknutelnost obydlí je zaručena,[3])

b) požadovat na kontrolovaných osobách, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky výrobků nebo jiného zboží (dále jen „doklady“),

c) seznamovat se s údaji tvořícími předmět hospodářského a služebního tajemství, a prokáží-li se zvláštním písemným pověřením, i s údaji tvořícími předmět státního tajemství,[4])

d) požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech,

e) zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí kontrolované osobě písemně potvrdit a ponechat jí kopie převzatých dokladů,

f) požadovat, aby kontrolované osoby podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků,

g) v případech stanovených tímto zákonem ukládat pořádkové pokuty,

h) používat telekomunikační zařízení kontrolovaných osob v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly.

§ 12

(1) Povinností kontrolních pracovníků je zjistit při kontrole skutečný stav věci. Kontrolní zjištění jsou kontrolní pracovníci povinni prokázat doklady.

(2) Kontrolní pracovníci jsou dále povinni:

a) oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly,

b) šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob,

c) předat neprodleně převzaté doklady kontrolované osobě, pominou-li důvody jejich převzetí,

d) zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití,

e) pořizovat o výsledcích kontroly protokol,

f) zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností.

§ 13

Kontrolní pracovníky může zbavit povinnosti mlčenlivosti ten, v jehož zájmu tuto povinnost mají, nebo ve veřejném zájmu vedoucí kontrolního orgánu. Tímto ustanovením není dotčena povinnost oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních předpisů.[5])

§ 14

(1) Kontrolované osoby jsou povinny vytvořit základní podmínky k provedení kontroly, zejména jsou povinny poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolních pracovníků uvedeným v § 11 písm. a) až f) a h) tohoto zákona. Fyzické osoby nemají povinnost podle § 11 písm. d) tohoto zákona v případech, kdyby jejím splněním způsobily nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým.[6])

(2) Kontrolované osoby jsou povinny v nezbytném rozsahu odpovídajícím povaze jejich činnosti a technickému vybavení poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly.

Protokol

§ 15

(1) O kontrolním zjištění se pořizuje protokol, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny.

(2) V protokole se uvádí označení kontrolního orgánu a kontrolních pracovníků na kontrole zúčastněných, označení kontrolované osoby, místo a čas provedení kontroly, předmět kontroly, kontrolní zjištění, označení dokladů a ostatních materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá. Protokol podepisují kontrolní pracovníci, kteří se kontroly zúčastnili.

§ 16

(1) Povinností kontrolních pracovníků je seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu a předat jim stejnopis protokolu.

(2) Seznámení s protokolem a jeho převzetí potvrzují kontrolované osoby podpisem protokolu.

(3) Odmítne-li kontrolovaná osoba seznámit se s kontrolním zjištěním nebo toto seznámení potvrdit, vyznačí se tyto skutečnosti v protokolu.

§ 17

Proti protokolu může kontrolovaná osoba podat písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě pěti dnů ode dne seznámení s protokolem, nestanoví-li kontrolní pracovník lhůtu delší.

§ 18
Řízení o námitkách kontrolovaných osob

(1) O námitkách rozhoduje kontrolní pracovník.

(2) Nebylo-li námitkám vyhověno, může se kontrolovaná osoba ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí o námitkách odvolat k vedoucímu kontrolního orgánu.

(3) Jsou-li pro to důvody, vedoucí kontrolního orgánu rozhodnutí o námitkách změní nebo zruší, jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí.

(4) Pokud v řízení o odvolání proti rozhodnutí o námitkách vyplyne potřeba věc dořešit, vedoucí kontrolního orgánu rozhodnutí zruší a zajistí došetření věci.

(5) Proti rozhodnutí vedoucího kontrolního orgánu se nelze dále odvolat.

§ 19
Pořádková pokuta

(1) Fyzické osobě, která způsobila, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost podle § 14 tohoto zákona, může kontrolní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kčs.

(2) Pořádkovou pokutu lze uložit i opakovaně, nebyla-li povinnost splněna ani ve lhůtě nově stanovené kontrolními pracovníky. Úhrn takto uložených pořádkových pokut nesmí přesáhnout částku 200 000 Kčs.

(3) Pořádkové pokuty lze uložit do jednoho měsíce ode dne nesplnění povinnosti.

(4) Pořádkové pokuty jsou příjmem státního rozpočtu České republiky. Pořádkové pokuty, které jako kontrolní orgán uložila obec, jsou příjmem obce.

(5) Pokuty vymáhá orgán, který je uložil.

§ 20
Náklady kontroly

(1) Náklady vzniklé v souvislosti s prováděním kontroly kontrolnímu orgánu nese tento orgán.

(2) Náklady vzniklé v souvislosti s prováděním kontroly kontrolovaným osobám nesou tyto osoby s výjimkou nákladů vzniklých v souvislosti s uplatněním oprávnění podle ustanovení § 11 písm. h) tohoto zákona. Tyto náklady hradí stát. Za škodu vzniklou kontrolovaným osobám v souvislosti s prováděním kontroly odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

(3) Nárok na náhradu nákladů nebo škody podle odstavce 2 je nutno uplatnit u kontrolního orgánu nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy vznikly, jinak nárok zaniká.

Společná ustanovení

§ 21

Provádí-li u téže kontrolované osoby kontrolní činnost současně více kontrolních orgánů, jsou tyto orgány povinny vzájemně spolupracovat a postupovat tak, aby co nejvíce šetřily práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob.

§ 22

Kontrolní orgány předávají své zjištění o nedostatcích příslušným orgánům, které ve své působnosti činí opatření k nápravě zjištěného stavu.

§ 23

Kontrolní orgány poskytují ústředním orgánům státní správy České republiky na požádání výsledky své kontroly. Na pracovníky těchto orgánů se v tom případě vztahují přiměřeně ustanovení § 12 odst. 2 písm. f) a § 13 tohoto zákona; zbavit povinnosti mlčenlivosti je může též vedoucí příslušného ústředního orgánu státní správy.

§ 24

Kontrolní orgány oznamují orgánům činným v trestním řízení podezření z trestné činnosti zjištěné v průběhu kontroly.[5])

§ 25

Pokud kontrolní orgány v souvislosti s výkonem kontroly zjistí potřebu změnit, popřípadě zrušit platné právní předpisy, učiní k tomu podnět u příslušných státních orgánů.

§ 26

Pro řízení podle tohoto zákona platí, s výjimkou § 18 tohoto zákona, správní řád.[7])

ČÁST ČTVRTÁ
Ustanovení závěrečná

§ 27

Kontroly započaté před účinností tohoto zákona budou dokončeny podle předpisů platných v době zahájení kontroly, bylo-li již zahájeno řízení o vysvětlivkách.

§ 28

Zrušují se:

1. zákon České národní rady č. 116/1971 Sb., o výborech a komisích lidové kontroly,
2. nařízení vlády České socialistické republiky č. 24/1973 Sb., o závodních komisích lidové kontroly.

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

1) Např. zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů.

2) Např. zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 60/1965 Sb., o prokuratuře, ve znění pozdějších předpisů.

3) Čl. 12 odst. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod (ústavní zákon č. 23/1991 Sb.).

4) Zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění zákona č. 383/1990 Sb.

5) Např. § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

6) § 116 občanského zákoníku.

7) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.